



Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
De heer drs. W. Koolmees
Postbus 90801
2509 LV Den Haag

Binnenhof 22
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070-312 92 00
fax 070-312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 18 juli 2018
betreft Coördinatie van de sociale zekerheidsstelsels
ons kenmerk 163336.02u

Geachte heer Koolmees,

De vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) heeft met belangstelling kennisgenomen van de brieven van 6 juni 2018 en 5 juli 2018 over de Raad voor de Werkgelegenheid en Sociaal Beleid van 21 juni 2018.¹

Met bijzondere belangstelling hebben de leden van de **CDA**-fractie kennisgenomen van de informatie van de regering over de stand van zaken met betrekking tot de onderhandelingen over het Voorstel voor een verordening tot wijziging van Verordening (EG) nr. 883/2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels², en de inzet van Nederland op de onderscheiden punten. Het goed functioneren van de Nederlandse economie is, zeker in de grensregio's, afhankelijk van de beschikbaarheid van arbeidskrachten die in nabuurlanden wonen en hier werken, of anderzijds in Nederland wonen en in de buurlanden als grensganger werken. Om die reden is de verordening van belang.

De leden van de CDA-fractie zijn het zeer eens met de stelling van de regering dat coördinatie van de nu 28, en straks 27, verschillende stelsels van sociale zekerheid ingewikkeld is en ook zal blijven, omdat er geen sprake is van samenhang (discoördinatie) tussen de coördinatieverordening sociale zekerheid en de bilaterale belastingverdragen. Is de regering op de hoogte van het rapport van de Commissie grenswerkers?³ Deze commissie heeft onderzoek gedaan naar fiscale, sociale zekerheids- en pensioenaspecten en een aantal oplossingen aan de hand gedaan. Hoe beoordeelt de regering deze voorstellen en hoe kunnen deze eventueel worden ingepast om de aantrekkelijkheid van een grensoverschrijdende arbeidsmarkt te vergroten?

¹ Geannoteerde agenda (Kamerstukken I 2017/18, 21501-31, C) en verslag van de Raad WSBVC van 21 juni 2018 (Kamerstukken I 2017.18, 21501-31, D).

² COM(2016)815

³ Grenswerkers in Europa: een onderzoek naar fiscale, sociaalverzekerings- en pensioenaspecten van grensoverschrijdend werken (Commissie grenswerkers, Vereniging voor Belastingwetenschap, 2017).



datum 18 juli 2018

ons kenmerk 163336.02u

blad 2

De leden van de CDA-fractie vragen ook hoe de betrokkenheid van het ministerie van Binnenlandse Zaken bij deze verordening geregeld is. Hoe ziet dit ministerie erop toe en welke inbreng wordt geleverd om de grensoverschrijdende problematiek te minimaliseren?

Zien deze leden het goed, dan is er grote verdeeldheid in de Raad over een tweetal thema's, de werkloosheidsuitkering van grensarbeiders en de gezinsuitkeringen.

Ten aanzien van de werkloosheidsuitkering van grensarbeiders hebben de leden van de CDA-fractie de volgende opmerkingen. De Europese Commissie en een grote meerderheid van lidstaten is voor de invoering van het werklandbeginsel. De Nederlandse regering is voor het behoud van het huidige woonlandbeginsel. Ontegengesteld kleven er voor- en nadelen aan beide stelsels. Kan de regering de verschillen aangeven en duiden, aan de hand van een overzicht van de betekenis voor Nederland van een expliciet behoud van het woonlandstelsel? De leden van de CDA-fractie vragen of het mogelijk is om tot een compromis te komen, waarbij toepassing van het huidige woonlandbeginsel gecombineerd wordt met het keuzerecht voor grensarbeiders die langer dan vijf jaar aaneengesloten in een andere lidstaat verzekerd zijn geweest. Zou dit dan onder strikte voorwaarden neergelegd kunnen worden in de verordening?

Met betrekking tot de gezinsuitkeringen stelt de regering dat het niet haalbaar is gebleken om de indexatie van de gezinsbijslagen in de huidige verordening te realiseren. Volgens de huidige regeling is het werkland verantwoordelijk voor de gezinstoeslagen (en kinderbijslag) en moet het woonland slechts aanvullen tot het niveau dat in het woonland geldt. De draai die is gemaakt om voor de export naar derde landen uit te gaan van het woonlandbeginsel zou de Nederlandse regering ook in deze Europese verordening willen maken. Dat lijkt niet te lukken. Zou het dan niet beter zijn, zo vragen de leden van de CDA-fractie, om te zoeken naar een compromis, waarbij ook in de EU het woonland verantwoordelijk is voor gezinstoeslagen en waarbij het werkland, waar nodig, aanvult tot het niveau van het woonland.

De leden van de CDA-fractie hebben tevens een vraag over artikel 16 van Verordening nr. 883/2004, die nu voor wijziging voorligt. Daarin is bepaald dat in het belang van de migrerende werknemers twee lidstaten kunnen afwijken van de artikelen 11 tot en met 15 VO 883/2004. Dit nuttige vangnetartikel wordt steeds vaker toegepast. Artikel 16-verklaringen worden door de Sociale Verzekeringsbank (SVB) echter niet meer afgegeven. Hoe ziet de regering deze gang van zaken?

Niet alleen de ingewikkeldheid van de wetgeving, maar ook de continue verandering van sociale en fiscale wetgeving in de lidstaten leidt tot discoördinatie; vandaar de lang geuite wens om tot een grenseffectrapportage te komen. De leden van de CDA-fractie vragen de regering dan ook of zij met het oog hierop mogelijkheden ziet om overleg te starten om hieromtrent een artikel aan deze verordening toe te voegen.



datum 18 juli 2018

ons kenmerk 163336.02u

blad 3

De leden van de commissie zien uw reactie met belangstelling tegemoet.

Hoogachtend,

Prof. dr. A.H.G. Rinnooy Kan

Voorzitter van de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid